

Briselē, 22.4.2020.
COM(2020) 163 final

2020/0065 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS

**par makrofinansiālās palīdzības sniegšanu paplašināšanās un kaimiņreģiona partneriem
saistībā ar Covid-19 pandēmijas krīzi**

{SWD(2020) 63 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Covid-19 pandēmija līdz šim ir izplatījusies visā pasaulē. Vairāk nekā 2 miljoni cilvēku ir inficēti, un gandrīz 140 000 cilvēku, kuriem apstiprināta infekcija, ir miruši no tās (saskaņā ar PVO 17. aprīļa datiem). Sākotnējā rīcība ir vērsta uz dzīvību glābšanu visā pasaulē, veicot dažādus pasākumus, lai ierobežotu vīrusa izplatīšanos un stiprinātu veselības aprūpes sistēmas. Daudzi no šiem pasākumiem ir apturējuši sabiedrību un ekonomiku, taču nevar būt kompromisa starp dzīvību un darbvietu glābšanu. Gluži pretēji – kontroles pār vīrusu nodrošināšana ir ilgtspējīgas attīstības priekšnoteikums neatkarīgi no tā, vai tā ir ekonomiska vai sociāla attīstība.

Ātri tiek ieviesti arī pasākumi krīzes ekonomisko seko ierobežošanai. Neraugoties uz šiem pasākumiem, līdz ar ietekmi, ko rada globālā recesija un nopietnā spriedze finanšu tirgos, lielāko daļu, ja ne visus, paplašināšanās un kaimiņreģiona partnerus šogad skars recesija. Lai gan šīs krīzes cēlonis ir kopīgs visiem partneriem, tās ilgums un smagums var atšķirties, atspoguļojot to ekonomikas struktūru, kā arī to spēju veikt efektīvus pretpasākumus. Līdz ar tirdzniecības sabrukumu un pieaugošu tendenci izvairīties no riskiem attiecībā uz jaunietekmes tirgiem kopumā recesija izraisa to maksājumu bilances (MB) akūtu spiedi. Atkarībā no vīrusa izplatības, kā arī no tā ekonomiskajām sekām pastāv arī skaidrs un nenovēršams risks sociālajai stabilitātei un drošībai ar iespējamu blakusietekmi reģionā un ārpus tā.

Nēmot vērā iepriekš minēto, Eiropas Komisija ierosina izmantot makrofinansiālo palīdzību (MFP), lai saistībā ar Covid-19 krīzi atbalstītu desmit kaimiņreģiona partnerus.

MFP ir daļa no ES instrumentu kopuma reaģēšanai uz ārējām krīzēm. To izmanto, lai rastu risinājumus MB krīzes situācijās kopā ar SVF vienošanos par izmaksu veikšanu, uz ko attiecas saskaņota ekonomikas reformu programma. Šajā ārkārtas situācijā Komisija ierosina **MFP programmas arī partneriem, kuri no SVF saņem ārkārtas finansējumu**, ko var piešķirt bez iepriekšējām darbībām un/vai nosacījumiem, piemēram, izmantojot ātrās finansēšanas instrumentu (RFI). Tādējādi šīs “krīzes MFP” **ilgums būs īsāks** (12 mēneši 2,5 gadu vietā) un ietvers tikai **divas izmaksas**. Pirmā izmaksa tiks veikta pēc iespējas ātrāk pēc MFP lēmuma pieņemšanas un attiecīgās vienošanās par saprašanās memorandu ar katru saņēmēju. **Otrā izmaksa tiks veikta pēc tam, kad būs izpildīti nosacījumi**, kas tiks sīki izklāstīti saprašanās memorandos. Kā jebkurai MFP šie nosacījumi ir specifiski katram partnerim nolūkā nodrošināt, ka MFP instrumenta satvarā tie ir pilnībā piemēroti, lai veicinātu makroekonomikas stabilitāti, vienlaikus uzlabojot vispārējo makroekonomikas pārvaldību, stiprinot ekonomikas pārvaldību un pārredzamību un uzlabojot nosacījumus atjaunotai ilgtspējīgai izaugsmei. Turklāt tie būs jāformulē tādā veidā, kas ļauj tos īstenot, ņemot vērā īsāku laikposmu un pašreizējās pandēmijas apstākļus.

Eiropas Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz priekšlikumu **piešķirt MFP desmit partneriem par kopējo summu 3 miljardu EUR apmērā**. Palīdzība tiktu sniegta vidēja termiņa aizdevumu veidā.

Ierosinātā ES MFP ir paredzēta, lai palīdzētu partneriem segt daļu no to steidzamajām ārējā finansējuma vajadzībām saistībā ar pašlaik īstenotajām SVF programmām, tādējādi samazinot to ekonomikas īstermiņa maksājumu bilances neaizsargātību saistībā ar Covid-19 krīzi.

Ierosinātā palīdzība atbalstītu ārējo stabilizāciju un tādējādi nodrošinātu iestādēm politikas telpu īstenot pasākumus, lai novērstu Covid-19 krīzes ekonomiskās sekas, vienlaikus arī mudinot īstenot reformas, kuru mērķis ir uzlabot makroekonomikas pārvaldību, ekonomikas pārvaldību un pārredzamību, un nosacījumus atjaunotai ilgtspējīgai izaugsmei.

Ierosinātā MFP atbilst ES paplašināšanās un kaimiņattiecību stratēģijai. Tā būtu signāls reģiona partneriem, ka ES ir gatava tos atbalstīt šīs bezprecedenta krīzes laikā. Šajā kontekstā Komisija uzskata, ka ir ievēroti politiskie un ekonomiskie priekšnosacījumi MFP darbībai atbilstoši ierosinātajai summai un veidam.

Ierosinātā MFP attiecas uz Albānijas Republiku, Bosniju un Hercegovinu, Gruziju, Jordānijas Hāšimītu Karalisti, Kosovu*, Moldovas Republiku, Melnkalni, Ziemeļmaķedonijas Republiku, Tunisijas Republiku un Ukrainu. Tomēr situācija joprojām attīstās, un Covid-19 krīze kļūst arvien sarežģītāka arī citās valstīs. MFP joprojām ir pieejama arī citām valstīm, kuras ir tiesīgas saņemt atbalstu maksājumu bilances problēmu gadījumā, kas var rasties vēlāk. Komisija sāks arī apspriedi par MFP instrumenta piemērošanas jomu un to, kā tas mijiedarbojas ar citiem ES ārpolitikas virzieniem.

MFP apmērs balstās uz partneru atlikušo ārējā finansējuma vajadzību provizorisku aplēsi, un tajā tiek ņemta vērā to spēja finansēt sevi ar pašu resursiem, jo īpaši izmantojot to rīcībā esošās starptautiskās rezerves, kā arī SVF un Pasaules Bankas sniegtos līdzekļus. Palīdzības apmēra noteikšanā ņem vērā arī vajadzību nodrošināt taisnīgu sloga sadali starp ES un citiem līdzekļu devējiem, kā arī citu ES ārējās finansēšanas instrumentu līdzšinējo izmantošanu un ES vispārējās iesaistes pievienoto vērtību.

Paplašināšanās partneri

Albānija ir īpaši neaizsargāta pret pandēmijas ekonomiskajām sekām sakarā ar tās ciešajām ekonomiskajām attiecībām ar dažām īpaši skartajām ES dalībvalstīm, tūrisma nozīmi un tās lielajām refinansēšanas vajadzībām. Situāciju pasliktina veselības nozares ierobežotās spējas un postījumi, ko radīja 2019. gada novembra zemestrīce, kas jau absorbēja ierobežoto pieejamo fiskālo telpu. Neraugoties uz to, valdība ātri pieņēma politikas atbalsta pasākumus aptuveni 2 % apmērā no IKP par labu skartajiem uzņēmumiem un mājāsaimniecībām, kā arī veselības nozarei. Saskaņā ar pārskatīto budžetu fiskālais deficīts sasniegs 4 % no IKP, un valsts parāds 2020. gadā varētu palielināties līdz vairāk nekā 69 % no IKP, lai gan tas šķiet optimistiski. Starptautiskās iestādes prognozē, ka reālais IKP šogad samazināsies par aptuveni 5 %. Papildus fiskālajam deficītam valdībai ir jārefinansē ārējā parāda amortizācija 545 miljonu EUR apmērā (3,8 % no IKP). Sākotnēji bija plānots to daļēji segt, emitējot 500-600 miljonu EUR euroobligāciju, taču pašreizējos apstākļos tik lielas summas izvietošana tirgū šķiet ļoti nenoteikta. Finansējuma deficīts pēc RFI atbalsta no SVF, Pasaules Bankas aizdevumiem un dotācijām no ES Pirmspievienošanās palīdzības instrumenta (IPA) varētu sasniegt 2,5 % no IKP jeb aptuveni 350 miljonus EUR. Šajā kontekstā MFP 180 miljonu EUR apmērā ir pamatota.

Bosnijā un Hercegovinā Covid-19 pandēmijas uzliesmojums krasi saasināja jau notiekošo ekonomikas lejupslīdi, jo īpaši ietekmējot transportu un tūrismu, kā arī darba ņēmēju naudas pārvedumus, kas veido aptuveni 5 % no IKP un nodrošina svarīgu dzīvības artēriju, jo īpaši mājāsaimniecībām ar zemiem ienākumiem. Jaunākās prognozes par

* Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst ANO DP Rezolūcijai 1244 (1999) un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju.

2020. gadu paredz, ka ekonomiskā aktivitāte samazināsies par aptuveni 10 %, un strauji pieaugs bezdarbs. Neraugoties uz diezgan stabiliem fiskālajiem nominālajiem rādītājiem, valsts spēja īsā laikā radīt nepieciešamo fiskālo telpu ir ļoti ierobežota. Bosnijas iestādes jau ir lūgušas no SVF ārkārtas finansējumu līdz 330 miljoniem EUR (gandrīz 2 % no IKP). Ekonomikas lejupslīdes rezultātā ievērojami samazināsies ieņēmumi un strauji palielināsies pārskaitījumu apjoms, kā rezultātā ievērojami palielināsies finansējuma vajadzības. Pašreizējās aplēses liecina par atlikušo finansējuma deficītu aptuveni 500 miljonu EUR apmērā (2,8 % no IKP) 2020. gadā pēc SVF (līdz 330 miljoniem EUR, gandrīz 2 % no IKP) un Pasaules Bankas (aptuveni 20 miljoni EUR jeb 0,1 % no IKP) iemaksām. Valsts zemā kredītreitinga dēļ piekļuve starptautiskajiem finanšu tirgiem ir ļoti ierobežota, savukārt valsts finanšu tirgi ir pārāk sekundāri, lai apmierinātu šīs atlikušās finansējuma vajadzības. Šajā kontekstā MFP 250 miljonu EUR apmērā ir pamatota.

Covid-19 pandēmijas uzliesmojums un ar to saistītā norobežošana būtiski ietekmē Kosovas ekonomiku, jo ir traucēta tirdzniecība un finanšu plūsmas. Pārvedumi, kas veido vairāk nekā 10 % no IKP, finansē ievērojamu privātā patēriņa daļu, savukārt pakalpojumu eksports uz diasporu (galvenokārt tūrisms) mazina ļoti lielu preču tirdzniecības deficītu (vairāk nekā 40 % no IKP). Vēl viena Kosovas ekonomikas neaizsargātība ir nestabilais privātais sektors, kurā dominē mikrouzņēmumi ar ierobežotām likviditātes rezervēm. Ņemot vērā iepriekš minēto, reālais IKP 2020. gadā samazināsies par aptuveni 5 %. Neraugoties uz diezgan stabiliem fiskālajiem nominālajiem rādītājiem 2019. gadā, fiskālā telpa ir ļoti ierobežota. Kosovai nav piekļuves starptautiskajiem finanšu tirgiem (kredītreitinga neesības dēļ), gandrīz divas trešdaļas tās kopējā parāda tur šaura ieguldītāju bāze Kosovas Pensiju drošības trasta fondā un centrālajā bankā, kas veido attiecīgi aptuveni 38 % un 23 % no kopējā parāda. Krass publisko ieņēmumu kritums apvienojumā ar lieliem pamatmaksājumiem un pasākumiem reaģēšanai uz krīzi rada akūtu likviditātes risku. SVF lēš, ka laikposmā no aprīļa līdz jūnijam budžeta ieņēmumi ik gadu samazināsies par 50-60 %, kaut arī pagaidu valdība apstiprināja ārkārtas pasākumu kopumu 180 miljonu EUR apmērā. Paredzams, ka valdības atlikums bankā, kas jau ir samazinājies zem likumā noteiktajiem 4,5 % no IKP, 2020. gadā turpinās samazināties līdz 2,5 % no IKP. Kosova ir lūgusi un SVF Valde pēc tam 10. aprīlī apstiprināja SVF ārkārtas likviditātes palīdzību 51,6 miljonu EUR apmērā ar *RFI* starpniecību. Saskaņā ar pašreizējām prognozēm atlikušais finansējuma deficīts tiek lēsts aptuveni 210 miljonu EUR apmērā. Šajā kontekstā MFP 100 miljonu EUR apmērā ir pamatota.

Melnkalne ir īpaši pakļauta pandēmijas ekonomiskajām sekām, jo tā ļoti lielā mērā paļaujas uz tūrisma nozari, kā arī tai ir lielas ārējā finansējuma vajadzības. Melnkalnē 2020. gadā ir dziļa recesija, un starptautiskās iestādes prognozē reālu ekonomikas sarukumu līdz pat 9 % apmērā. Tūrisms, kas ir viena no visvairāk skartajām nozarēm, veido vairāk nekā 20 % no IKP un ir galvenais ārvalstu valūtas, nodarbinātības un fiskālo ieņēmumu avots. Tomēr koronavīrusa izplatības ierobežošanas pasākumi apturēja tūrisma un ceļošanu laikā, kad šīm darbībām sākās karstā sezona. Neraugoties uz ierobežoto fiskālo telpu, valdība ātri pieņēma politikas atbalsta pasākumus aptuveni 2 % apmērā no IKP, lai palīdzētu ekonomikai pārvarēt pandēmijas sekas. Pasākumi jo īpaši attiecas uz atlikumiem nodokļu maksājumiem un sociālajām iemaksām, moratoriju aizdevumu atmaksai un nomas maksājumiem par valstij piederoša īpašuma nomu, kā arī uzņēmumiem un darba ņēmējiem paredzētām subsīdijām. Finanšu ministrijas provizoriskās aplēses paredz, ka 2020. gadā fiskālais deficīts palielināsies līdz vairāk nekā 7 % no IKP un valsts parāds palielināsies vēl par 2,6 procentpunktiem līdz 82 % no IKP, kas ir augstākais rādītājs reģionā. Finansējuma deficīts pēc SVF un Pasaules Bankas aizdevumiem un ES dotācijām varētu sasniegt aptuveni 120 miljonus EUR. Šajā kontekstā MFP 60 miljonu EUR apmērā ir pamatota.

Ziemeļmaķedonijā ekonomika ir būtiski traucēta, jo paplašināti sociālās ierobežošanas pasākumi nopietni ietekmē ražošanas apjomu un nodarbinātību, un ir spēcīgi ietekmēta ārējās tirdzniecības darbība. Pašreizējās prognozes liecina, ka reālais IKP 2020. gadā samazināsies par aptuveni 4 %. Valdība ir laikus veikusi plašus pasākumus, lai aprīlī un maijā atbalstītu MVU likviditāti un nodarbinātību visvairāk skartajās nozarēs. Tomēr fiskālā telpa nolūkā pielāgoties krīzes sociālekonomiskajām sekām ir ierobežota. Labākajā gadījumā valdība paredz ieņēmumu samazinājumu par 20 % 2020. gadā salīdzinājumā ar sākotnējo budžetu un plāno pārdalīt izdevumus, nepalielinot maksimālo apjomu. Pamatojoties uz 2019. gada IKP, tas nozīmētu deficītu aptuveni 8 % apmērā. Paredzams, ka ievērojami samazināsies privātie pārskaitījumi no ārvalstīm, tajā skaitā darba ņēmēju naudas pārvedumi, kā arī ārvalstu tiešo ieguldījumu ieplūde, tādējādi samazinot rezervju segumu. Turklāt 2020.–2021. gadā valdībai, kā arī publiskiem uzņēmumiem ir īpaši lielas iekšējās un ārējās refinansēšanas vajadzības, kuru kopsumma ir 1,65 miljardi EUR (aptuveni 7,3 % no 2019. gada IKP katrā no abiem gadiem). Tas ietver 500 miljonu EUR 2014. gada euroobligāciju, daļas no 2015. gada euroobligācijas un Pasaules Bankas 2013. gadā piešķirtās politikā balstītās garantijas amortizāciju, kā arī valsts autoceļu publiskā uzņēmuma, kura uzdevums ir ieviest galveno autotransporta infrastruktūru, lielu ārvalstu komercaizdevumu atmaksu. Valdība no SVF ar RFI starpniecību ir lūgusi palīdzību, kas sasniedz 177 miljonus EUR, kā arī aizdevumu no Pasaules Bankas. Saskaņā ar pašreizējām aplēsēm pēc SVF, Pasaules Bankas un ES dotāciju finansējuma saglabāsies finansējuma deficīts aptuveni 330 miljonu EUR apmērā. Šajā kontekstā MFP 160 miljonu EUR apmērā ir pamatota.

Austrumu kaimiņreģions

Gruzijā šogad sāksies dziļa recesija ar pieaugošām finansējuma vajadzībām. Gruzijas ekonomiku smagi ietekmē koronavīrusa krīze. Jaunākās aplēses, ņemot vērā vīrusa ietekmi, liecina, ka 2020. gadā ekonomikas sarukums būs aptuveni 4 % apmērā. ņemot vērā krīzes ietekmes mazināšanas pasākumu izmaksas, veselības aprūpes izdevumu pieaugumu un mazākus ieņēmumus, paredzams, ka fiskālais deficīts 2020. gadā palielināsies līdz aptuveni 8 % no IKP. Pasliktināsies arī Gruzijas maksājumu balance, jo samazināsies ieņēmumi no pakalpojumu eksporta (jo īpaši no tūrisma), samazināsies naudas pārvedumu ieplūde, iespējams, samazināsies ĀTI ieplūde un notiks portfeļa kapitāla aizplūde. SVF provizoriski lēš, ka ārējā finansējuma deficīts 2020.–2021. gadā būs aptuveni 1,6 miljardi ASV dolāru, un šā deficīta segšanai Gruzijai būs vajadzīga tās starptautisko partneru palīdzība. 14. aprīlī iestādes ar SVF noslēdza personāla līmeņa vienošanos par esošās (gandrīz pilnīgi izmaksātās) paplašinātā finansēšanas mehānisma (EFF) programmas palielināšanu par aptuveni 375 miljoniem ASV dolāru, no kuriem 308 miljoni ASV dolāru jāizmaksā 2020. gadā. Notiek sarunas ar Pasaules Banku, ADB, AFD, KfW un EIB par to politikā balstīto aizdevumu palielināšanu. Gruzijai ir spēkā MFP programma, kuras pēdējo daļu 25 miljonu EUR apmērā paredzēts izmaksāt 2020. gada otrajā ceturksnī, ja tiks izpildīti saskaņotie politikas nosacījumi; lielākā daļa no tiem jau ir izpildīti. Kopumā, spriežot pēc pašreizējās informācijas, vēl ir vajadzīgi aptuveni 900 miljoni ASV dolāru no aplēstā finansējuma deficīta šim gadam. Tā kā ir labas izredzes arī attiecībā uz citu kreditoru ieguldījumiem, jauna MFP programma 150 miljonu EUR apmērā ir pamatota.

Covid-19 vīrusa izplatības apturēšanas pasākumi un globālās recesijas sekas 2020. gadā spēcīgi ietekmēs Moldovas Republikas (turpmāk – Moldova) ekonomiku. Galvenie krīzes pārnese kanāli ir naudas pārvedumi (Moldovā tie veido 15 % no IKP) un tirdzniecība ar krīzes skartajām valstīm, jo īpaši ES dalībvalstīm. Paredzams, ka Moldovas ekonomika 2020. gadā piedzīvos recesiju, savukārt maksājumu balance un publiskās finanses krīzes dēļ būs pakļautas liela spiedienam. Tiek provizoriski lēsts, ka ārējā finansējuma deficīts

2020. gadā būs 800 miljoni ASV dolāru (aptuveni 7 % no IKP), un fiskālais finansējuma deficīts būs 10,5 miljardi MDL (aptuveni 550 miljoni ASV dolāru). Moldovai ir neliela politikas telpa pretoties satricinājumiem, jo gan valsts parāds, gan starptautiskās rezerves pēdējos gados liecināja par pozitīvu virzību, ko atbalsta SVF *EFF/ECF* trīs gadu programma, bet ne ilgi un nepārprotami ierobežojumu ietvaros. SVF ir gatavs piešķirt Moldovai ārkārtas atbalstu aptuveni 240 miljonu ASV dolāru apmērā (220 miljoni EUR), lai mazinātu Covid-19 krīzes ekonomiskās sekas. Moldovai ir spēkā MFP programma, kuras otro un trešo daļu 70 miljonu EUR kopsummā var izmaksāt, ja nosacījumi ir izpildīti pirms programmas termiņa beigām 2020. gada jūlijā. Turklāt 2020. gadam jau paziņotos Krievijas kredītus 200 miljonu EUR apmērā, kas galvenokārt bija paredzēti ieguldījumiem infrastruktūrā, varētu pārdalīt krīzes seku pārvarēšanai. Tomēr, ņemot vērā ierobežoto piekļuvi starptautiskajiem kapitāla tirgiem, Moldovai būtu vajadzīga papildu palīdzība, lai segtu ārējā finansējuma deficītu. Ņemot vērā iepriekš minēto, jauna MFP programma 100 miljonu EUR apmērā ir pamatota.

Ukrainā šogad ir atjaunojies spiediens uz makrofinansiālo stabilitāti, jo īpaši pēc marta sākumā notikušajām pēkšņajām valdības izmaiņām, kas sakrita ar koronavīrusa krīzes uzliesmojumu pasaulē. Finanšu tirgus apstākļi strauji pasliktinājās marta vidū, kad euroobligāciju valsts ienesīgums no 4,4 % janvāra beigās gandrīz trīskāršojās, pirms tas stabilizējās aptuveni 8 % līmenī. Negatīva uzticības ietekme, ko veicināja prognozes par ievērojamu sarukumu (prognozes svārstās no 4 % līdz 9 % 2020. gadā), palielināja pieprasījumu pēc ārvalstu valūtas. Ukrainas Valsts bankai marta otrajā pusē bija jāpārdod 2,2 miljardu ASV dolāru ekvivalents, tādējādi samazinot tās oficiālās starptautiskās rezerves par vairāk nekā 8 % no 27 miljardiem ASV dolāru, par kuriem ziņots 2020. gada februāra beigās. Pārskatītajā 2020. gada budžetā, ko parlaments pieņēma 13. aprīlī, paredzēts koronavīrusa fonds 2,5 miljardu EUR apmērā tūlītējiem pasākumiem Covid-19 izplatības apkarošanai. Ņemot vērā gaidāmo recesijas izraisīto publisko finanšu pasliktināšanos un ar krīzi saistītos papildu izdevumus, 2020. gada vispārējā budžeta deficīts tika pārskatīts līdz 7,5 % no IKP jeb 11 miljardu ASV dolāru ekvivalentam. Lai gan daļu no budžeta deficīta var finansēt iekšzemē, valdībai ir arī 5 miljardi ASV dolāru ārējā parāda atmaksājumus, kuru termiņš ir 2020. gadā. SVF lēš, ka kopējais ārējā finansējuma deficīts 2020. gadā būs aptuveni 12 miljardi ASV dolāru. Ņemot vērā iepriekš minēto, SVF piekrita nesen apspriestās trīs gadu programmas apjomu palielināt no 5,5 miljardiem ASV dolāru līdz 10 miljardiem ASV dolāru, no kuriem šogad būs pieejami 3,5 miljardi ASV dolāru. Kopā ar Pasaules Bankas aizdevumu un ES esošās MFP programmas atlikušo daļu 500 miljonu EUR apmērā, attiecībā uz kuru nosacījumi ir izpildīti un ko paredzēts izmaksāt 2020. gada otrajā ceturksnī (tiklīdz būs īstenoti priekšdarbi jaunajai SVF programmai), ir pieejams finansējums aptuveni 5 miljardu ASV dolāru apmērā. 12 miljardu ASV dolāru deficīta atlikums būtu jāsedz, izmantojot papildu oficiālu finansējumu vai oficiālās starptautiskās rezerves. Šajā kontekstā jauna MFP programma ar kopējo finansējumu 1,2 miljardu EUR apmērā ir pamatota.

Dienvidu kaimiņreģions

Jordānija nevar izvairīties no recesijas, pieaugot spiedienam uz maksājumu bilanci, kas atspoguļo valsts ierobežoto politikas telpu. Paredzams, ka koronavīrusa uzliesmojums būtiski ietekmēs Jordānijas ekonomiku, jo tas traucēs tirdzniecības plūsmām, globālajām vērtību ķēdēm un tūrismam. Ierobežotās fiskālās telpas dēļ Jordānija līdz šim galvenokārt ir mobilizējusi monetārās politikas pasākumus, lai ierobežotu kaitējumu ekonomikai. Tomēr vispārējās norobežošanas gadījumā šādu pasākumu efektivitāte ir ierobežota. Tagad ekonomika 2020. gadā, iespējams, piedzīvos recesiju, kam būs smagas sekas uz jau tā augsto bezdarba līmeni (aptuveni 19 % 2019. gada beigās). Paredzams, ka fiskālais deficīts palielināsies līdz vairāk nekā 5 % no IKP, jo īpaši saistībā ar gaidāmo nodokļu ieņēmumu

samazināšanos. Tādējādi valsts bruto parāds 2020. gadā, iespējams, pārsniegs 100 % no IKP. Lai mazinātu procentu likmju slogu un atbalstītu parāda atmaksājamību, izšķiroša nozīme būs koncesiju aizdevumu nodrošināšanai fiskālā deficīta finansēšanai. Pat pirms koronavīrusa uzliesmojuma Jordānijai bija ievērojamas ārējā finansējuma vajadzības. Ņemot vērā iepriekš minēto, ES 2020. gada janvārī pieņēma MFP darbību 500 miljonu EUR apmērā. Līdz ar Covid-19 krīzi šīs vajadzības ir vēl vairāk palielinājušās. Paredzams, ka tekošā konta deficīts palielināsies tūrisma straujas samazināšanās dēļ, savukārt procentu likmju būtiskā paaugstināšanās, ar ko jaunietekmes ekonomikas saskaras finanšu tirgos, varētu apdraudēt 1,25 miljardu ASV dolāru euroobligācijas, kuras termiņš ir 2020. gada oktobrī, pagarināšanu. Saskaņā ar pašreizējo informāciju joprojām ir vajadzīgi 1,5 miljardi ASV dolāru no aplēstā šā gada finansējuma deficīta, un papildu MFP atbalsts 200 miljonu EUR apmērā ir pamatots. Tas tiks apvienots ar esošo MFP programmu līdz kopsummai 700 miljonu EUR apmērā.¹

Pastiprinoties ekonomikas krīzei, ievērojamām finansējuma vajadzībām Tunisijā ir nepieciešams starptautisks atbalsts. Tunisijā 2020. gadā, iespējams, sāksies recesija, jo saimniecisko darbību būtiski ietekmēs pieprasījuma kritums pasaulē un ierobežošanas pasākumu ietekme, kas marta vidū ieviesti, lai apturētu koronavīrusa izplatīšanos. Kaut gan ir pieņemti monetārie un fiskālie pasākumi, lai mazinātu krīzes ekonomisko ietekmi, joprojām pastāv makroekonomikas nelīdzsvarotība, politikas telpa joprojām ir ierobežota un vajadzības pēc ārējā finansējuma gada laikā palielināsies. Lejupslīde radīs nopietnu spiedienu uz nodarbinātību un sociālo stabilitāti. Tā arī ievērojami pasliktinās budžetu, samazinot ieņēmumus un radot papildu spiedienu uz izdevumiem, lai atbalstītu ekonomiku un veselības aprūpes sistēmu. Rezultātā 2020. gadā, iespējams, ievērojami pieaugs fiskālais deficīts un palielināsies valsts parāds. Valdība sagaida lielāku nekā prognozēts fiskālo deficītu (līdz 4,3 % no IKP), kam būtu jāmobilizē aptuveni 1 miljards ASV dolāru (jeb 2,6 % no IKP) no papildu ārējā finansējuma. Maksājumu bilances vajadzības būs vēl lielākas (aptuveni 4,7 % no IKP), ņemot vērā paredzamo pandēmijas ietekmi uz privāto sektoru un tā piekļuvi ārējam finansējumam. Naudas pārvedumu un tūrisma straujš samazinājums (vairāk nekā 7 % no IKP), neraugoties uz zemākām naftas cenām, izraisīs arī ārvalstu valūtas ieņēmumu samazināšanos. Valdība 2020. gadā, visticamāk, nespēs segt savas finansējuma vajadzības no vietējiem un starptautiskajiem tirgiem un ir lūgusi no SVF ārkārtas palīdzību 753 miljonu ASV dolāru ekvivalenta apmērā (100 % no kvotas). Valdībai šogad ir vajadzīgs ārējais finansējums aptuveni 3,5 miljardu ASV dolāru apmērā, un atmaksāšanas maksimums aprīlī un jūnijā rada spiedienu uz likviditāti. Turklāt finansējuma vajadzības turpinās palielināties atbilstīgi Covid-19 fiskālajai ietekmei un rīcībai, savukārt piekļuve finanšu tirgiem gada laikā joprojām būs ļoti sarežģīta, un paredzēto 1,1 miljarda ASV dolāru emisiju tirgū vairs nevar uzskatīt par pašsaprotamu. Saskaņā ar pašreizējo informāciju joprojām ir vajadzīgi aptuveni 2,5 miljardi EUR no aplēstā finansējuma deficīta šim gadam, un MFP programma 600 miljonu EUR apmērā ir pamatota.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Ierosinātā MFP darbība notiek ļoti īpašos ārkārtējas steidzamības apstākļos, kas saistīti ar globālo koronavīrusa pandēmiju. Ierosinātā MFP atbilst ES saistībām atbalstīt paplašināšanās un kaimiņreģiona partnerus, kas saskaras ar tūlītējām ekonomiskām grūtībām. Tā saskan arī ar

¹ Pēc visaptverošā MFP lēmuma ātras pieņemšanas Komisija plāno šā MFP lēmuma īstenošanu Jordānijai apvienot ar 2020. gada janvārī pieņemto lēmumu par MFP 500 miljonu EUR apmērā. Tas nozīmētu vienošanos ar Jordāniju par vienu saprašanās memorandu, kurā pirmā un otrā izmaksa ietver aizdevumu daļas no abiem lēmumiem, savukārt trešā izmaksa izrietētu vienīgi no 2020. gada janvāra lēmuma. Tiktu ievēroti pieejamības periodi saskaņā ar abiem lēmumiem.

principiem, kuri reglamentē MFP instrumenta izmantošanu, proti, tās ārkārtas raksturs, politiski priekšnosacījumi, komplementaritāte, nosacītība un finanšu disciplīna. Komisija MFP darbību laikā turpinās uzraudzīt un novērtēt šo kritēriju izpildi, tajā skaitā ciešā sadarbībā ar Eiropas Ārējās darbības dienestu novērtējot politiskos priekšnosacījumus.

Īstenojot palīdzību, Komisija nodrošinās atbilstību nesenajām un notiekošajām MFP darbībām, jo īpaši saskaņā ar šādiem MFP lēmumiem:

- Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2016/1112 (2016. gada 6. jūlijs), ar ko piešķir turpmāku makrofinansiālo palīdzību Tunisijai;
 - Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2017/1565 (2017. gada 13. septembris) par makrofinansiālo palīdzību Moldovas Republikai;
 - Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2018/598 (2018. gada 18. aprīlis), ar ko piešķir turpmāku makrofinansiālo palīdzību Gruzijai;
 - Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2018/947 (2018. gada 4. jūlijs), ar ko piešķir turpmāku makrofinansiālo palīdzību Ukrainai;
 - Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2020/33 (2020. gada 15. janvāris) par turpmāku makrofinansiālo palīdzību Jordānijas Hāšimītu Karalistei.
- **Atbilstība pārējiem Savienības politikas virzieniem**

ES mobilizē visus pieejamos instrumentus un veic ciešu koordināciju ar dalībvalstīm, kā arī ar Eiropas finanšu iestādēm, lai izstrādātu efektīvu ārēju rīcību saistībā ar Covid-19 krīzi, izmantojot saukli “Team Europe”. ES MFP ir daļa no šīs pieejas paplašināšanās procesā esošajiem reģioniem un kaimiņreģioniem, papildinot kopsummu 3,87 miljardu EUR apmērā dotācijās, kas mobilizētas saskaņā ar Pirmspievienšanās palīdzības instrumentu un Eiropas kaimiņattiecību instrumentu, tajā skaitā finansējuma apvienošanu un iemaksas finanšu instrumentos, izmantojot Kaimiņattiecību politikas investīciju platformu un Rietumbalkānu investīciju forumu. Turklāt joprojām tiks piešķirti aizdevumi publiskā un privātā sektora investīcijām saskaņā ar Eiropas Investīciju bankas ārējo aizdevumu mandātu. Kaimiņreģioni gūs labumu arī no investīciju programmām, kas nodrošinātas ar garantijām 0,5 miljardu EUR apmērā no Eiropas Fonda ilgtspējīgai attīstībai un galvenokārt pārorientētas MVU finansēšanai.

Atbalstot to, ka iestādes pieņem piemērotu īstermiņa makroekonomikas politikas un strukturālo reformu satvaru, ES MFP palielinātu ES vispārējās iesaistes pievienoto vērtību un vairotu ES vispārējās intervences efektivitāti, tajā skaitā ar citu finanšu instrumentu palīdzību.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Šā priekšlikuma juridiskais pamats ir LESD 212. pants. Pašreizējā steidzamības situācijā šo priekšlikumu varētu balstīt arī uz LESD 213. pantu. Tomēr Komisija ir nolēmusi to iesniegt, pamatojoties uz LESD 212. pantu, lai ievērotu parasto likumdošanas procedūru, pilnībā iesaistot Eiropas Parlamentu. Komisija paļaujas uz Eiropas Parlamenta un Padomes sadarbību, lai nodrošinātu ātru pieņemšanu.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Šis priekšlikums nav ES ekskluzīvā kompetencē. Subsidiaritātes principu piemēro, ciktāl dalībvalstis, darbojoties atsevišķi, nevar pietiekamā mērā sasniegt mērķi atjaunot saņēmēja īstermiņa makroekonomikas stabilitāti un tāpēc to labāk spēj izdarīt Eiropas Savienība. Galvenie iemesli ir lielāks mērogs un atvieglota līdzekļu devēju koordinācija, lai maksimāli palielinātu palīdzības efektivitāti.

- **Proporcionalitāte**

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu: tas atbilst īstermiņa makroekonomikas stabilitātes mērķu sasniegšanai vajadzīgajam minimumam, samazinot iespējamās saistību neizpildes risku, un nepārsniedz to, kas vajadzīgs šim nolūkam.

Ņemot vērā saņēmēja ārējā finansējuma vajadzību apmēru 2020. un 2021. gadā, palīdzības apjoms atbildīs samērā ierobežotai daļai no šīm vajadzībām. To uzskata par atbilstīgu sloga sadali Eiropas Savienībai, ņemot vērā palīdzību, ko saņēmējiem apsolījuši citi divpusējie un daudzpusējie līdzekļu devēji un kreditori.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Projektu finansēšana vai tehniskā palīdzība nebūtu piemērota vai pietiekama, lai sasniegtu šos makroekonomikas mērķus. Salīdzinot ar citiem ES instrumentiem, galvenā MFP pievienotā vērtība būs tās ātra īstenošana, lai atvieglotu saņēmējiem tūlītēju ārējā finansējuma iegūšanu, kā arī palīdzētu izveidot stabilu makroekonomikas vidi, tajā skaitā veicinot maksājumu bilances un budžeta ilgtspēju un pienācīgus pamatnosacījumus strukturālajām reformām. Palīdzot izveidot pienācīgu vispārējo makroekonomikas un struktūrpolitikas satvaru, MFP var palielināt to saņēmēju veikto pasākumu efektivitāti, kuri finansēti ar citiem, specifiskākiem ES finanšu instrumentiem.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaude**

Uz visām MFP darbībām attiecas *ex post* izvērtējums, ko parasti veic divu gadu laikā pēc tam, kad beidzies leģislatīvajā lēmumā par palīdzības piešķiršanu noteiktais pieejamības periods. Tam ir divi mērķi: i) analizēt MFP ietekmi uz saņēmēja ekonomiku un jo īpaši uz tā ārējās pozīcijas ilgtspēju; ii) novērtēt ES intervences pievienoto vērtību.

Līdz šim veiktajos izvērtējumos secināts, ka MFP darbības palīdz uzlabot saņēmēja ārējo ilgtspēju, makroekonomikas stabilitāti un strukturālo reformu īstenošanu. MFA darbībām bija pozitīva ietekme uz saņēmēja maksājumu bilanci, un tās palīdzēja mazināt budžeta ierobežojumus. Tās arī veicināja nedaudz lielāku ekonomikas izaugsmi.

Visos izvērtējumos uzsvērts, ka svarīga ES MFP īpatnība salīdzinājumā ar alternatīviem finansējuma avotiem ir tās ļoti izdevīgie nosacījumi, t. i., salīdzinoši zemas procentu likmes, ilgs termiņš un ilgs labvēlības periods. Tas rada fiskālo telpu un veicina valsts parāda atmaksājamību.

Ex post izvērtējumi arī apstiprina, ka iepriekšējās MFP tika īstenotas efektīvi un tika labi koordinētas ar citām ES programmām un citu līdzekļu devēju (jo īpaši SVF un Pasaules

Bankas) programmām. Ir konstatēts, ka MFP politikas nosacījumi ir nošķirti no SVF nosacījumiem, bet papildina un/vai pastiprina tos. Nesenā pieredze liecina, ka divas neatkarīgas, bet koordinētas programmas pastiprina spēju sasniegt rezultātus, izmantojot papildu nosacījumus un apvienotus finanšu resursus.

Izvērtējumos arī atzīmēti katras MFP darbības trūkumi, no kuriem visizplatītākie ir to pamanāmības trūkums un dažkārt ilgais sarunu process. Komisija papildus apsvērs konstatētos ierobežojumus turpmākajā izvērtējumā par 2010.–2020. gadā veiktajām darbībām, kuru plānots sākt 2020. gadā. Šis izvērtējums varētu būt arī labs pamats turpmākām pārdomām par MFP instrumenta piemērošanas jomu un citiem aspektiem, kā arī par to, kā tas mijiedarbojas ar citiem ES ārpolitikas instrumentiem.

Visi nobeiguma ziņojumi par pabeigtajiem MFA darbību *ex post* izvērtējumiem ir publicēti https://ec.europa.eu/info/evaluation-reports-economic-and-financial-affairs-policies-and-spending-activities_en.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

MFP tiek sniegta kā neatņemama daļa no ES un plašākas starptautiskās rīcības saistībā ar Covid-19 krīzi. Sagatavojot šo priekšlikumu par MFP, Komisijas dienesti ir apspriedušies ar Starptautisko Valūtas fondu, kas jau ir sācis plašas finansējuma programmas, un ar citiem daudzpusējiem un divpusējiem kreditoriem un līdzekļu devējiem. Komisija ir arī regulāri sazinājusies ar potenciālo saņēmēju valsts iestādēm.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Tā kā ir nepieciešama steidzama apstiprināšana, Komisija vai vajadzības gadījumā ar neatkarīgu ekspertu palīdzību sagatavos operatīvu novērtējumu, pārbaudot saņēmēja publiskā sektora finanšu aprites un administratīvo procedūru kvalitāti un ticamību.

- **Ietekmes novērtējums**

ES makrofinansiālā palīdzība ir ārkārtas instruments, kura mērķis ir mazināt partneru saistību neizpildes un ekonomikas sabrukuma risku, apmierinot saņēmēju īstermiņa ārējā finansējuma vajadzības, vienlaikus atbalstot politikas pasākumus, kuru mērķis ir stiprināt maksājumu bilanci un fiskālo stāvokli un atbalstīt atjaunotu ilgtspējīgu izaugsmi. Tāpēc uz šo MFP priekšlikumu neattiecas prasība veikt ietekmes novērtējumu saskaņā ar Komisijas Labāka regulējuma pamatnostādņēm (SWD(2015) 111 final), jo ārkārtas situācijā, kurā ir nepieciešama ātra reaģēšana, pastāv politiska vajadzība strauji virzīties uz priekšu.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Plānotā palīdzība tiktu piešķirta aizdevumu veidā un būtu jāfinansē ar aizņēmuma operācijas palīdzību, kuru Komisija veiks ES vārdā. Palīdzības ietekme uz budžetu atbilst uzkrājumiem 9 % apmērā no summām, kas iemaksātas ES Garantiju fondā ārējai darbībai. Pieņemot, ka aizdevumi tiks izmaksāti 2020. gadā, un saskaņā ar noteikumiem par garantiju fonda mehānismu² iemaksa tiks veikta n+2 gadā un n gads ir izmaksas gads. Tādējādi 2020. gadā izmaksāto aizdevumu ietekme attieksies uz 2022. gada budžetu par maksimālo summu

² Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 480/2009 (2009. gada 25. maijs), ar ko izveido Garantiju fondu ārējai darbībai (OV L 145, 10.6.2009., 10. lpp.).

270 miljonu EUR apmērā. Ja daļa aizdevumu tiks izmaksāta 2021. gadā, attiecīgie uzkrājumi tiks veikti 2023. gada budžetā.

Komisija uzskata, ka garantiju fondā atvēlētās summas nodrošina pietiekamu rezervi, lai ES budžetu aizsargātu pret neparedzētām saistībām, kuras attiecas uz šiem MFP aizdevumiem. Tomēr nevar izslēgt, ka pašreizējie makroekonomikas apstākļi un kredītriska darījumu iespējama koncentrācija var palielināt nepieciešamību atvēlēt papildu budžeta līdzekļus aizdevumu darbības laikā.

Komisija uzskata, ka ierosināto MFP darbību ietekmi uz budžetu var ņemt vērā Komisijas priekšlikumā par nākamo DFS.

5. CITI ELEMENTI

• Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība

Eiropas Savienība partneriem piešķir MFP vidēja termiņa un ilgtermiņa aizdevumu veidā, tās kopējam apmēram sasniedzot 3 miljardus EUR; tā palīdzēs segt to ārējā finansējuma vajadzības 2020.–2021. gadā.

Pamatojoties uz finansējuma vajadzību sākotnēju novērtējumu, piešķiramās MFP summas saņēmējiem sadala šādi:

- 180 miljoni EUR Albānijas Republikai,
- 250 miljoni EUR Bosnijai un Hercegovinai,
- 150 miljoni EUR Gruzijai,
- 200 miljoni EUR Jordānijas Hāšimītu Karalistei,
- 100 miljoni EUR Kosovai,
- 100 miljoni EUR Moldovas Republikai,
- 60 miljoni EUR Melnkalnei,
- 160 miljoni EUR Ziemeļmaķedonijas Republikai,
- 600 miljoni EUR Tunisijas Republikai,
- 1,2 miljardi EUR Ukrainai.

Palīdzību plānots izmaksāt divās aizdevuma daļās. Pirmās daļas izmaksa ir gaidāma ap 2020. gada vidu. Otro daļu varētu izmaksāt 2020. gada ceturtajā ceturksnī vai 2021. gada pirmajā pusē, ja laikus ir īstenoti ar to saistītie politikas pasākumi.

Palīdzību pārvaldīs Komisija. Tiek piemēroti īpaši noteikumi par krāpšanas un citu nelikumību novēršanu saskaņā ar Finanšu regulu.

Komisija ar katra partnera iestādēm atsevišķi vienosies par saprašanās memorandu, kurā tiks noteikti reformu pasākumi, kas saistīti ar ierosinātās MFP darbību, tajā skaitā jautājumi par termiņiem un secību. Turklāt, kā tas parasti ir MFP gadījumā, izmaksas cita starpā ir atkarīgas no apmierinoša progresu saskaņā ar SVF programmu un tā, vai SVF turpina piešķirt līdzekļus partnerim.

Priekšlikumā ir iekļauta turpināmības klauzula. Ierosinātā MFP būs pieejama 12 mēnešus, sākot no pirmās dienas pēc saprašanās memoranda stāšanās spēkā.

Komisija katru gadu ziņos Eiropas Parlamentam un Padomei par šā lēmuma īstenošanu iepriekšējā gadā. Turklāt Komisija novērtēs palīdzības mērķu izpildi, tajā skaitā saistībā ar *ex post* izvērtējumu, ko Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ne vēlāk kā divus gadus pēc palīdzības pieejamības perioda beigām.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS

**par makrofinansiālās palīdzības sniegšanu paplašināšanās un kaimiņreģiona partneriem
saistībā ar Covid-19 pandēmijas krīzi**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 212. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Pašreizējā Covid-19 krīze ļoti negatīvi ietekmē ekonomikas un finanšu stabilitāti paplašināšanās reģionos un kaimiņreģionos. Partneru maksājumu bilances un fiskālais stāvoklis pašlaik ir novājināts, un tas strauji pasliktinās, ekonomikas izaugsmei nonākot recesijā. ES ir pamatots iemesls ātri un izlēmīgi rīkoties, lai atbalstītu šīs ekonomikas. Tāpēc šis priekšlikums par Savienības makrofinansiālo palīdzību attiecas uz desmit partneriem: Albānijas Republiku, Bosniju un Hercegovinu, Kosovu*, Melnkalni, Ziemeļmaķedonijas Republiku paplašināšanās reģionā; Gruziju, Moldovas Republiku un Ukrainu austrumu kaimiņreģionā un Jordānijas Hāšimītu Karalisti un Tunisijas Republiku dienvidu kaimiņreģionā (turpmāk "partneris(-i)").
- (2) Palīdzības steidzamība ir saistīta ar partneru neatliekamo vajadzību pēc līdzekļiem papildus līdzekļiem, kas tiks piešķirti, izmantojot citus ES instrumentus, starptautiskās finanšu iestādes, ES dalībvalstis un citus divpusējos līdzekļu devējus, lai iestādēm radītu īstermiņa politikas telpu īstenot pasākumus Covid-19 krīzes radīto ekonomisko seku novēršanai.
- (3) Katra partnera iestādes un Starptautiskais Valūtas fonds (SVF) ir vienojušies vai tuvākajā laikā vienosies par programmu, kas tiks atbalstīta ar SVF finansēšanas mehānismu.
- (4) Savienības makrofinansiālajai palīdzībai vajadzētu būt finanšu instrumentam, kas izmantojams ārkārtas gadījumos ar nolūku sniegt konkrētam mērķim nepiesaistītu atbalstu maksājumu bilances problēmu novēršanai, lai nodrošinātu saņēmējam nekavējoties vajadzīgo ārējo finansējumu kopā ar vienošanos par izmaksu veikšanu ar Starptautisko Valūtas fondu (SVF), uz kuru attiecas saskaņota ekonomikas reformu programma. Saistībā ar Covid-19 krīzi Savienības makrofinansiālajai palīdzībai vajadzētu būt pieejamai arī partneriem, kuri saņem ārkārtas finansējumu no SVF, ko

*

Šis nosaukums neskar nostājas par statusu un atbilst ANO DP Rezolūcijai 1244 (1999) un Starptautiskās Tiesas atzinumam par Kosovas neatkarības deklarāciju.

var piešķirt bez iepriekšējas rīcības un/vai nosacījumiem, piemēram, izmantojot ātrās finansēšanas instrumentu (*RFI*). Tādēļ šai palīdzībai vajadzētu būt īsākai laikā, ierobežotai līdz divām izmaksām un balstītai uz tādas politikas programmas īstenošanu, kurā ietverts ierobežots reformu pasākumu kopums.

- (5) Savienības finansiālais atbalsts partneriem atbilst Savienības politikai, kā noteikts paplašināšanās un kaimiņattiecību politikā.
- (6) Tā kā partneri ir vai nu pievienošanās/pirmspievienošanās partneri, vai arī uz tiem attiecas EKP, tie ir tiesīgi saņemt Savienības makrofinansiālo palīdzību.
- (7) Tā kā ir paredzams, ka partneriem arvien lielākā apmērā vajadzīgais ārējais finansējums ievērojami pārsniegs SVF un citu daudzpusēju iestāžu piešķirto resursu apjomu, tad pašreizējos ārkārtas apstākļos Savienības makrofinansiālā palīdzība, ko tā sniegs partneriem, ir uzskatāma par piemērotu atbildi uz partneru lūgumiem atbalstīt finanšu stabilizāciju. Savienības makrofinansiālā palīdzība atbalstītu ekonomikas stabilizāciju, papildinot resursus, kas pieejami saskaņā ar SVF finanšu mehānismu.
- (8) Savienības makrofinansiālajai palīdzībai vajadzētu būt ar mērķi atbalstīt partnerus stabila ārējo finanšu stāvokļa atjaunošanā, tādējādi atbalstot atjaunotu ekonomisko un sociālo attīstību.
- (9) Savienības makrofinansiālās palīdzības apmērs balstās uz katra partnera atlikušo ārējā finansējuma vajadzību provizorisku aprēķinu, un tajā tiek ņemta vērā tā spēja finansēt sevi ar paša resursiem, jo īpaši izmantojot tā rīcībā esošās starptautiskās rezerves. Ar Savienības makrofinansiālo palīdzību būtu jāpapildina tās programmas un resursi, ko nodrošina SVF un Pasaules Banka. Palīdzības apmēra noteikšanā ņem vērā arī vajadzību nodrošināt taisnīgu sloga sadali starp Savienību un citiem līdzekļu devējiem, kā arī citu Savienības ārējās finansēšanas instrumentu līdzšinējo izmantošanu un Savienības vispārējās iesaistes pievienoto vērtību.
- (10) Komisijai būtu jānodrošina, ka Savienības makrofinansiālā palīdzība juridiski un pēc būtības atbilst pamatprincipiem un mērķiem, kā arī pasākumiem, kas veikti dažādās jomās ārējā darbībā un citos attiecīgos Savienības politikas virzienos.
- (11) Savienības makrofinansiālajai palīdzībai būtu jāatbalsta Savienības ārpolitika attiecībā uz partneriem. Komisijas dienestiem un Eiropas Ārējās darbības dienestam būtu cieši jāsadarbojas visā makrofinansiālās palīdzības sniegšanas laikā, lai koordinētu Savienības ārpolitiku un nodrošinātu tās saskaņotību.
- (12) Savienības makrofinansiālajai palīdzībai būtu jāveicina partneru apņēmība ievērot vērtības, kas tiem ir kopīgas ar Savienību, tajā skaitā demokrātiju, tiesiskumu, labu pārvaldību, cilvēktiesību ievērošanu, ilgtspējīgu attīstību un nabadzības samazināšanu, kā arī to saistības ievērot atklātas, likumīgas un godīgas tirdzniecības principus.
- (13) Savienības makrofinansiālās palīdzības piešķiršanas priekšnoteikums būtu tāds, ka partneri ievēro efektīvus demokrātiskos mehānismus, tajā skaitā daudzpartiju parlamentāro sistēmu un tiesiskumu, un garantē cilvēktiesību ievērošanu. Turklāt ar Savienības makrofinansiālās palīdzības konkrētajiem mērķiem būtu jāuzlabo partneru publiskā sektora finanšu pārvaldības sistēmu efektivitāte, pārredzamība un atbildība un jāveicina strukturālās reformas, kuru mērķis ir atbalstīt ilgtspējīgu izaugsmi un fiskālo konsolidāciju. Komisijai un Eiropas Ārējās darbības dienestam būtu regulāri jāuzrauga gan priekšnoteikumu izpildīšana, gan minēto mērķu sasniegšana.
- (14) Lai nodrošinātu, ka Savienības finansiālās intereses, kas saistītas ar Savienības makrofinansiālo palīdzību, tiek efektīvi aizsargātas, partneriem būtu jāveic atbilstīgi

pasākumi, lai novērstu un apkarotu krāpšanu, korupciju un jebkurus citus pārkāpumus saistībā ar palīdzību. Turklāt būtu jāparedz noteikumi, ka Komisija veic pārbaudes, Revīzijas palāta veic revīzijas un Eiropas Prokuratūra īsteno savas kompetences.

- (15) Savienības makrofinansālās palīdzības izmaksāšana neskar Eiropas Parlamenta un Padomes (kā Savienības budžeta lēmējietādes) pilnvaras.
- (16) Makrofinansālās palīdzības summām būtu jāatbilst budžeta apropriācijām, kas paredzētas daudzgadu finanšu shēmā.
- (17) Savienības makrofinansālā palīdzība būtu jāpārvalda Komisijai. Lai nodrošinātu to, ka Eiropas Parlaments un Padome spēj sekot šā lēmuma īstenošanai, Komisijai šīs iestādes būtu regulāri jāinformē par norisēm saistībā ar palīdzību un jāsniedz tām attiecīgie dokumenti.
- (18) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šā lēmuma īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011³.
- (19) Uz Savienības makrofinansālo palīdzību būtu jāattiecina ekonomikas politikas nosacījumi, kas jāparedz saprašanās memorandā. Lai nodrošinātu vienādus īstenošanas nosacījumus un panāktu efektivitāti, Komisija būtu jāpilnvaro risināt sarunas par šādiem nosacījumiem ar partnera iestādēm dalībvalstu pārstāvju komitejas uzraudzībā saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011. Saskaņā ar minēto regulu parasti būtu jāpiemēro konsultēšanās procedūra visos gadījumos, izņemot tos, kas paredzēti minētajā regulā. Ņemot vērā to, cik liela ietekme var būt palīdzībai, kas pārsniedz 90 miljonus EUR, ir lietderīgi paredzēt, ka attiecībā uz darbībām, kuras pārsniedz minēto robežvērtību, ir jāizmanto pārbaudes procedūra. Ņemot vērā katram partnerim paredzētās Savienības makrofinansālās palīdzības apmēru, saprašanās memoranda pieņemšanai ar Melnkalni būtu jāpiemēro konsultēšanās procedūra, savukārt saprašanās memoranda pieņemšanai ar pārējiem partneriem, uz kuriem attiecas šis lēmums, un attiecīgi palīdzības samazināšanai, apturēšanai vai atcelšanai būtu jāpiemēro pārbaudes procedūra,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. pants

- 1. Savienība piešķir makrofinansālo palīdzību ("Savienības makrofinansālā palīdzība") Albānijai, Bosnijai un Hercegovinai, Gruzijai, Jordānijai, Hāšimītu Karalistei, Kosovai, Moldovas Republikai, Melnkalnei, Ziemeļmaķedonijas Republikai, Tunisijas Republikai un Ukrainai ("partneris(-i)") ar maksimālo kopējo summu 3 miljardi EUR, lai atbalstītu partneru ekonomikas stabilizāciju un plašu reformu programmu. Palīdzība ļauj segt partneru neatliekamās maksājumu bilances vajadzības, kas noteiktas Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) atbalstītajā programmā, un to dara pieejamu šādi:
 - (a) 180 miljoni EUR Albānijai;
 - (b) 250 miljoni EUR Bosnijai un Hercegovinai;
 - (c) 150 miljoni EUR Gruzijai;

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

- (d) 200 miljoni EUR Jordānijas Hāšimītu Karalistei;
 - (e) 100 miljoni EUR Kosovai;
 - (f) 100 miljoni EUR Moldovas Republikai;
 - (g) 60 miljoni EUR Melnkalnei;
 - (h) 160 miljoni EUR Ziemeļmaķedonijas Republikai;
 - (i) 600 miljoni EUR Tunisijas Republikai;
 - (j) 1,2 miljardi EUR Ukrainai.
2. Visu Savienības makrofinansiālās palīdzības summu katram partnerim piešķir aizdevumu veidā. Komisija ir pilnvarota Savienības vārdā kapitāla tirgos vai no finanšu iestādēm aizņemt nepieciešamos līdzekļus un aizdot tos partnerim. Maksimālais vidējais aizdevumu atmaksas termiņš ir 15 gadi.
3. Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšanu pārvalda Komisija saskaņā ar nolīgumiem vai vienošanos, kas panākta starp SVF un partneri. Komisija regulāri informē Eiropas Parlamentu un Padomi par norisēm saistībā ar Savienības makrofinansiālo palīdzību, tostarp par tās izmaksāšanu, un laikus iesniedz minētajām iestādēm attiecīgos dokumentus.
4. Savienības makrofinansiālā palīdzība ir pieejama 12 mēnešus, sākot no pirmās dienas pēc 3. panta 1. punktā minētā saprašanās memoranda stāšanās spēkā.
5. Ja partnera finanšu vajadzības Savienības makrofinansiālās palīdzības izmaksāšanas laikā būtiski samazinās salīdzinājumā ar sākotnējām prognozēm, Komisija saskaņā ar 7. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru samazina palīdzības summu vai arī to aptur, vai atceļ.

2. pants

1. Savienības makrofinansiālās palīdzības piešķiršanas priekšnoteikums ir tāds, ka partneris ievēro efektīvus demokrātiskos mehānismus, tostarp daudzpartiju parlamentāro sistēmu un tiesiskumu, un garantē cilvēktiesību ievērošanu.
2. Komisija un Eiropas Ārējās darbības dienests uzrauga šā priekšnoteikuma ievērošanu visā Savienības makrofinansiālās palīdzības sniegšanas laikā.
3. Šā panta 1. un 2. punktu piemēro saskaņā ar Padomes Lēmumu 2010/427/ES⁴.

3. pants

1. Komisija saskaņā ar 7. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru vienojas ar katra partnera iestādēm par skaidri definētiem ekonomikas politikas un finanšu nosacījumiem, kuriem jāattiecas uz Savienības makrofinansiālo palīdzību un kuros galvenā uzmanība ir pievērsta strukturālām reformām un stabilām publiskajām finansēm, un kuri jāparedz saprašanās memorandā ("saprāšanās memorands"), kur iekļauj arī minēto nosacījumu izpildes grafiku. Saprašanās memorandā noteiktie ekonomikas politikas un finanšu nosacījumi saskan ar 1. panta 3. punktā minētajiem

⁴ Padomes Lēmums 2010/427/ES (2010. gada 26. jūlijs), ar ko nosaka Eiropas Ārējās darbības dienesta organizatorisko struktūru un darbību (OV L 201, 3.8.2010., 30. lpp.).

nolīgumiem vai vienošanos, tostarp ar makroekonomikas korekciju un strukturālo reformu programmām, ko partneris īsteno ar SVF atbalstu.

2. Šā panta 1. punktā minēto nosacījumu mērķis jo īpaši ir stiprināt partneru publiskā sektora finanšu pārvaldības sistēmu efektivitāti, pārredzamību un pārskatatbildību, tostarp attiecībā uz Savienības makrofinansālās palīdzības izmantošanu. Izstrādājot politikas pasākumus, pienācīgi ņem vērā arī panākumus saistībā ar savstarpēju tirgus atvēršanu, uz noteikumiem balstītas un taisnīgas tirdzniecības attīstību un citas prioritātes Savienības ārpolitikas kontekstā. Komisija regulāri pārbauda panākumus minēto mērķu sasniegšanā.
3. Savienības makrofinansālās palīdzības detalizētus finanšu noteikumus paredz aizdevuma nolīgumā, ko noslēdz Komisija un katra partnera iestādes atsevišķi.
4. Komisija regulāri pārbauda, vai joprojām tiek izpildīti 4. panta 3. punktā minētie nosacījumi, tostarp to, vai partnera ekonomikas politika atbilst Savienības makrofinansālās palīdzības mērķiem. To darot, Komisija cieši sadarbojas ar SVF un Pasaules Banku un vajadzības gadījumā – ar Eiropas Parlamentu un Padomi.

4. pants

1. Ievērojot 3. punktā minētos nosacījumus, Komisija Savienības makrofinansālo palīdzību dara pieejamu divās aizdevuma daļās. Katra maksājuma apmēru nosaka saprašanās memorandā, kas minēts 3. pantā.
2. Savienības makrofinansālās palīdzības summas vajadzības gadījumā nosaka saskaņā ar Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 480/2009⁵.
3. Komisija lemj par maksājumu veikšanu, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:
 - (a) lēmuma 2. pantā izklāstītais priekšnoteikums;
 - (b) pastāvīgi un sekmīgi tiek īstenota SVF vienošanās par kredītu, kas nav saistīta ar piesardzības pasākumiem;
 - (c) tiek sekmīgi īstenoti ekonomikas politikas un finanšu nosacījumi, par kuriem panākta vienošanās saprašanās memorandā.Otro maksājumu principā veic ne agrāk kā trīs mēnešus pēc pirmā maksājuma veikšanas.
4. Ja 3. punkta pirmajā daļā minētie nosacījumi nav izpildīti, Komisija uz laiku aptur vai atceļ Savienības makrofinansālās palīdzības izmaksu. Šādos gadījumos Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi par apturēšanas vai atcelšanas iemesliem.
5. Savienības makrofinansālo palīdzību izmaksā partnera centrālajai bankai. Ievērojot noteikumus, par kuriem jāvienojas saprašanās memorandā, tostarp apstiprinājumu par atlikušajām budžeta finansēšanas vajadzībām, Savienības līdzekļus var pārskaitīt finanšu ministrijai kā galīgajam saņēmējam.

⁵ Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 480/2009 (2009. gada 25. maijs), ar ko izveido Garantiju fondu ārējai darbībai (OV L 145, 10.6.2009., 10. lpp.).

5. pants

1. Ar Savienības makrofinansiālo palīdzību saistītās aizņēmuma un aizdevuma darbības veic euro, izmantojot vienu un to pašu valūtēšanas dienu, un tās Savienību neiesaista maksājuma termiņu pārceļšanā un nepakļauj to maiņas kursa vai procentu likmju riskam vai jebkādam citam komercriskam.
2. Ja apstākļi ļauj un partneris to lūdz, Komisija var veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka aizdevuma noteikumos tiek iekļauta klauzula par pirmstermiņa atmaksu un ka tāda pati klauzula tiek ietverta aizņēmuma darbību noteikumos.
3. Ja apstākļi ļauj samazināt aizdevuma procentu likmi un partneris to lūdz, Komisija var nolemt refinansēt visus tās sākotnējos aizdevumus vai to daļu vai var pārstrukturēt atbilstošos finanšu nosacījumus. Refinansēšanas vai pārstrukturēšanas darbības veic saskaņā ar 1. un 4. punktu, un ar tām nevar pagarināt attiecīgo aizņēmumu atmaksas termiņu vai palielināt neatmaksātā kapitāla summu refinansēšanas vai pārstrukturēšanas dienā.
4. Visas Savienības izmaksas, kas attiecas uz šajā lēmumā paredzētajām aizņēmuma un aizdevuma darbībām, sedz partneris.
5. Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi par to, kā norisinās 2. un 3. punktā minētās darbības.

6. pants

1. Savienības makrofinansiālo palīdzību īsteno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 2018/1046⁶.
2. Savienības makrofinansiālo palīdzību īsteno, veicot tiešu pārvaldību.
3. Aizdevuma nolīgumā, kas minēts 3. panta 3. punktā, paredz noteikumus, ar kuriem:
 - (a) nodrošina, ka partneris regulāri kontrolē, vai no Savienības budžeta piešķirtais finansējums tiek pareizi izmantots, veic piemērotus pasākumus pārkāpumu un krāpšanas novēršanai un vajadzības gadījumā uzsāk tiesvedību tādu izšķērdētu līdzekļu atgūšanai, kuri piešķirti saskaņā ar šo lēmumu;
 - (b) saskaņā ar Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 2988/95⁷, Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 2185/96⁸, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 883/2013⁹ un attiecībā uz tām dalībvalstīm, kuras

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

⁷ Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienų finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.).

⁸ Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienų finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

piedalās ciešākā sadarbībā Eiropas Prokuratūras izveidošanai, – Padomes Regulu (ES) 2017/1939¹⁰ nodrošina Savienības finanšu interešu aizsardzību, jo īpaši paredzot konkrētus pasākumus, ar kuriem novērš un apkaro krāpšanu, korupciju un jebkurus citus pārkāpumus, kas ietekmē Savienības makrofinansiālo palīdzību. Šajā nolūkā Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF) tiek nepārprotami pilnvarots veikt izmeklēšanu, tostarp veikt pārbaudes un apskates uz vietas, arī digitālās kriminālistikas operācijas un intervijas;

- (c) nepārprotami pilnvaro Komisiju vai tās pārstāvjus veikt pārbaudes, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas;
 - (d) Komisiju un Revīzijas palātu nepārprotami pilnvaro veikt revīzijas laikposmā, kad ir piešķirta Savienības makrofinansiālā palīdzība, un pēc tam, arī veikt dokumentu revīzijas un revīzijas uz vietas, piemēram, operatīvos novērtējumus;
 - (e) nodrošina, ka Savienība ir tiesīga saņemt aizdevuma atmaksu pirms termiņa, ja ir konstatēts, ka saistībā ar Savienības makrofinansiālās palīdzības pārvaldību partneris ir iesaistījies jebkāda krāpnieciskā vai koruptīvā darbībā vai jebkāda citā nelikumīgā darbībā, kas kaitē Savienības finanšu interesēm;
 - (f) nodrošina, ka visas izmaksas, kas Savienībai radušās saistībā ar finansiālo palīdzību, sedz partneris.
4. Pirms Savienības makrofinansiālās palīdzības īstenošanas Komisija, veicot operatīvu novērtējumu, izvērtē, vai pareizi darbojas ar šo palīdzību saistītie partnera finanšu noteikumi, administratīvās procedūras un iekšējās un ārējās kontroles mehānismi.

7. pants

- 1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
- 2. Ja ir atsauce uz šo punktu, Savienības makrofinansiālajai palīdzībai Melnkalnei piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu, savukārt Savienības makrofinansiālajai palīdzībai citiem partneriem, uz ko attiecas šis lēmums, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

8. pants

- 1. Katru gadu līdz 30. jūnijam Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šā lēmuma īstenošanu iepriekšējā gadā, ietverot minētās īstenošanas novērtējumu. Ziņojumā:
 - (a) izvērtē Savienības makrofinansiālās palīdzības īstenošanā panākto progresu;
 - (b) novērtē partneru ekonomikas stāvokli un perspektīvas, kā arī 3. panta 1. punktā minēto politisko pasākumu īstenošanā panākto progresu;

¹⁰ Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (EPPO) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp.).

- (c) norāda saistību starp saprašanās memorandā izklāstītajiem ekonomiskās politikas nosacījumiem, partneru faktisko ekonomisko un fiskālo situāciju un Komisijas lēmumiem izmaksāt Savienības makrofinansiālās palīdzības daļas.
2. Ne vēlāk kā divus gadus pēc 1. panta 4. punktā minētā pieejamības perioda beigām Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei *ex post* novērtējuma ziņojumu, kurā izvērtēti izmaksātās Savienības makrofinansiālās palīdzības rezultāti un efektivitāte, kā arī tas, kādā mērā tā ir veicinājusi palīdzības mērķu sasniegšanu.

9. pants

Šis lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

- 1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums
- 1.2. Attiecīgā politikas joma *ABM/ABB* struktūrā
- 1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība
- 1.4. Mērķis(-i)
- 1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums
- 1.6. Ilgums un finansiālā ietekme
- 1.7. Paredzētie pārvaldības veidi

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

- 2.1. Pārraudzības un ziņošanas noteikumi
- 2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma
- 2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

- 3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas
- 3.2. Aplēstā ietekme uz izdevumiem
 - 3.2.1. *Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz izdevumiem*
 - 3.2.2. *Aplēstā ietekme uz darbības apropriācijām*
 - 3.2.3. *Aplēstā ietekme uz administratīvām apropriācijām*
 - 4.2.3. *Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu*
 - 5.2.3. *Trešo personu iemaksas*
- 3.3. Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Makrofinansiālā palīdzība paplašināšanās un kaimiņreģiona partneriem saistībā ar Covid-19 pandēmijas krīzi

1.2. Attiecīgā(-ās) politikas joma(-as) *ABM/ABB* struktūrā¹¹

Politikas joma: ekonomika un finanses

Darbība: starptautiskā ekonomika un finanses

1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība

☒ Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **jaunu darbību**

☐ Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **jaunu darbību, pamatojoties uz izmēģinājuma projektu/sagatavošanas darbību**¹²

☒ Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **esošas darbības pagarināšanu**

☐ Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **darbību, kas pārveidota jaunā darbībā**

1.4. Mērķis(-i)

1.4.1. *Komisijas daudzgadu stratēģiskie mērķi, kurus plānots sasniegt ar priekšlikumu/iniciatīvu*

“Jauns impulss nodarbinātībai, izaugsmei un ieguldījumiem – labklājības veicināšana ārpus ES”

1.4.2. *Konkrētie mērķi un attiecīgās ABM/ABB darbības*

Konkrētais mērķis Nr.

“Labklājības veicināšana ārpus ES”

Attiecīgās ABM/ABB darbības

Ar ECFIN ģenerāldirektorātu saistītās darbības jomas attiecas uz:

a) atbalstu makrofinansiālajai stabilitātei un izaugsmei veicinošām reformām ārpus ES, tostarp uzturot regulāru dialogu par ekonomikas jautājumiem ar galvenajiem partneriem un sniedzot makrofinansiālu palīdzību, un

b) atbalstu paplašināšanās procesam un ES paplašināšanās un kaimiņattiecību politikas un citu ES prioritāšu īstenošanai partneros, veicot ekonomisko analīzi un sniedzot politikas novērtējumus un konsultācijas.

¹¹ ABM – budžeta līdzekļu vadība pa darbības jomām; ABB – budžeta līdzekļu sadale pa darbības jomām.

¹² Kā paredzēts Finanšu regulas 54. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunktā.

1.4.3. *Paredzamie rezultāti un ietekme*

Norādīt, kāda ir priekšlikuma/iniciatīvas iecerētā ietekme uz labuma guvējiem/mērķgrupām.

- Palīdzēt segt partnera ārējā finansējuma vajadzības saistībā ar tā maksājumu bilances būtisku pasliktināšanos, ko izraisījusi pašreizējā Covid-19 krīze.
- Apmierināt partnera budžeta finansēšanas vajadzības.
- Atbalstīt fiskālās konsolidācijas centienus un ārējo stabilizāciju saistībā ar paredzēto SVF programmu.
- Atbalstīt strukturālās reformas, kuru mērķis ir uzlabot vispārējo makroekonomikas valdību, stiprināt ekonomikas pārvaldību un pārredzamību un uzlabot ilgtspējīgas izaugsmes apstākļus.

1.4.4. *Rezultātu un ietekmes rādītāji*

Norādīt priekšlikuma/iniciatīvas īstenošanas uzraudzībā izmantojamus rādītājus.

Partneru iestādēm būs regulāri jāziņo Komisijas dienestiem par ekonomikas rādītāju kopumu un pirms visu palīdzības daļu izmaksas jāiesniedz visaptverošs ziņojums par atbilstību saskaņotajiem politikas nosacījumiem.

Komisijas dienesti turpinās uzraudzīt publisko finanšu pārvaldību vajadzības gadījumā pēc partneru finanšu plūsmu un administratīvo procedūru operatīvā novērtējuma. ES delegācijas partneros arī regulāri ziņos par jautājumiem, kas attiecas uz palīdzības uzraudzību. Komisijas dienesti uzturēs ciešus sakarus ar SVF un Pasaules Banku, lai izmantotu to atziņas, kas gūtas no to pašreizējās darbības attiecīgajā partnerī.

Ierosinātajā lēmumā ir paredzēts Padomei un Eiropas Parlamentam adresēts gada ziņojums, kurā iekļauts šīs darbības īstenošanas novērtējums. Divu gadu laikā pēc īstenošanas perioda beigām tiks veikts neatkarīgs *ex post* novērtējums par palīdzību.

1.5. **Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums**

1.5.1. *Īstermiņa vai ilgtermiņa vajadzības*

Palīdzības izmaksa būs atkarīga no politisko priekšnoteikumu izpildes un partnera un SVF finansēšanas vienošanās apmierinošas īstenošanas. Turklāt Komisija un partnera iestādes saprašanās memorandā vienojas par konkrētiem politikas nosacījumiem.

Palīdzību plānots izmaksāt divās aizdevuma daļās. Palīdzības pirmās daļas izmaksa ir gaidāma 2020. gada vidū. Otro daļu varētu izmaksāt 2020. gada ceturtajā ceturksnī vai 2021. gada pirmajā pusē, ja ar katru maksājuma daļu saistītie politikas pasākumi būs izpildīti laikus.

1.5.2. *ES iesaistīšanās pievienotā vērtība*

Makrofinansiālās palīdzības instruments ir uz politiku balstīts instruments, kas paredzēts, lai apmierinātu īstermiņa un vidēja termiņa ārējās finanšu vajadzības. Saistībā ar pašreizējo Covid-19 krīzi MFP palīdzēs nodrošināt iestādēm ekonomiskās politikas iespējas īstenot efektīvu ekonomisko reakciju uz krīzi. Palīdzot partnerim pārvarēt ekonomiskās grūtības, ko pastiprināja Covid-19 krīze, ierosinātā MFP veicinās partneru makroekonomisko un politisko stabilitāti. MFP papildinās resursus, ko piešķir starptautiskās finanšu iestādes, divpusējie līdzekļu devēji un citas ES finanšu iestādes. Tādējādi tā veicinās starptautiskās sabiedrības sniegtā finansiālā

atbalsta, kā arī citas ES finansiālās palīdzības, tostarp budžeta atbalsta darbību, vispārējo efektivitāti.

Papildus MFP finansiālajai ietekmei ierosinātā programma stiprinās valdību apņēmību īstenot reformas un to centienus veidot ciešākas attiecības ar ES. Šis rezultāts tiks panākts, cita starpā izmantojot atbilstošus nosacījumus palīdzības izmaksāšanai. Plašākā kontekstā programma būs signāls, ka ES ir gatava atbalstīt partnerus ekonomisko grūtību brīžos.

1.5.3. *Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas*

Attiecībā uz makrofinansiālās palīdzības darbībām partneros veic *ex post* novērtējumu. Līdz šim veiktajos novērtējumos (par pabeigtajām MFP programmām) secināts, ka MFP darbības, lai arī dažkārt nelielā mērā un netieši, veicina ārējās ilgtspējas un makroekonomiskās stabilitātes uzlabošanu, kā arī palīdz partnerim īstenot strukturālās reformas. Vairumā gadījumu MFP darbībām bija pozitīva ietekme uz partnera maksājumu bilanci, un tās palīdzēja mazināt šo valstu budžeta ierobežojumus. Tās arī veicināja nedaudz lielāku ekonomikas izaugsmi.

1.5.4. *Saderība un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem*

ES ir viena no lielākajām līdzekļu devējām Rietumbalkāniem un dienvidu un austrumu kaimiņreģioniem un atbalsta to ekonomikas, strukturālās un institucionālās reformas, kā arī pilsonisko sabiedrību. Šajā kontekstā MFP papildina citas ES ārējās darbības vai instrumentus, ko izmanto partneru atbalstam. Tā ir arī saskaņota ar vienoto atbalsta shēmu, kura nosaka galvenās jomas, kurās tiek piešķirta divpusējā palīdzība saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību instrumentu un Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu 2014.–2020. gadam.

Salīdzinot ar citiem ES instrumentiem, galvenā MFP pievienotā vērtība būtu palīdzēt izveidot stabilu makroekonomisko vidi, tostarp veicinot maksājumu bilances un budžeta situācijas ilgtspēju un pienācīgus pamatnosacījumus strukturālo reformu veicināšanai. MFP nenodrošina regulāru finansiālo atbalstu un ir jāpārtrauc, tiklīdz ir stabilizēta partnera ārējā finansiālā situācija.

Ar MFP tiktu papildinātas arī starptautiskās sabiedrības plānotās darbības, jo īpaši SVF un Pasaules Bankas atbalstītās korekciju un reformu programmas.

1.6. Ilgums un finansiālā ietekme

X Ierobežota ilguma priekšlikums/iniciatīva

- ☐ Priekšlikuma/iniciatīvas darbības laiks: 2020. gada jūnijs – 2021. gada maijs
- ☐ Finansiālā ietekme no 2022. līdz 2023. gadam.

☐ **Beztermiņa** priekšlikums/iniciatīva

- Īstenošana ar uzsākšanas periodu no GGGG. līdz GGGG. gadam,
- pēc kura turpinās normāla darbība.

1.7. Paredzētie pārvaldības veidi¹³

X Komisijas īstenota tieša pārvaldība,

- ☐ ko veic tās struktūrvienības, tostarp personāls Savienības delegācijās;
- ☐ ko veic izpildaģentūras.

☐ **Dalīta pārvaldība** kopā ar dalībvalstīm

☐ **Netieša pārvaldība**, kurā budžeta izpildes uzdevumi uzticēti:

- ☐ trešām valstīm vai to izraudzītām struktūrām;
- ☐ starptautiskām organizācijām un to aģentūrām (precizēt);
- ☐ EIB un Eiropas Investīciju fondam;
- ☐ Finanšu regulas 208. un 209. pantā minētajām struktūrām;
- ☐ publisko tiesību subjektiem;
- ☐ privāttiesību subjektiem, kas veic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju uzdevumus, tādā mērā, kādā tiem ir pienācīgas finanšu garantijas;
- ☐ dalībvalstu privāttiesību subjektiem, kuriem ir uzticēta publiskā un privātā sektora partnerības īstenošana un kuri sniedz pienācīgas finanšu garantijas;
- ☐ personām, kurām, ievērojot Līguma par Eiropas Savienību V sadaļu, uzticēts īstenot konkrētas KĀDP darbības un kuras ir noteiktas attiecīgajā pamataktā.
- *Ja norādīti vairāki pārvaldības veidi, sniedziet papildu informāciju iedaļā "Piezīmes".*

Piezīmes

--

¹³

Sīkāku informāciju par pārvaldības veidiem un atsaucies uz Finanšu regulu skatīt *BudgWeb* tīmekļa vietnē: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Pārraudzības un ziņošanas noteikumi

Norādīt biežumu un nosacījumus.

Saskaņā ar šo lēmumu finansējamās darbības no galvenās mītnes tiešā pārvaldībā un ar Savienības deleģāciju atbalstu īsteno Komisija.

Šī ir makroekonomiska veida palīdzība, un tās struktūra atbilst SVF atbalstītajai programmai. Komisijas dienesti veiks darbības uzraudzību, pamatojoties uz SVF atbalsta vienošanās īstenošanā gūtajiem panākumiem un konkrētiem reformu pasākumiem, par kuriem jāvienojas ar partneru iestādēm saprašanās memorandā; uzraudzības biežums būs atkarīgs no maksājumu skaita (skatīt arī 1.4.4. punktu).

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. *Apzinātie riski*

Saistībā ar ierosinātajām MFP darbībām pastāv fiduciārie, politikas un politiskie riski.

Pastāv risks, ka MFP varētu tikt izmantota krāpnieciskā veidā. MFP nav paredzēta konkrētiem izdevumiem (pretēji, piemēram, projektu finansējumam), šis risks ir saistīts ar tādiem faktoriem kā partnera centrālās bankas un finanšu ministrijas pārvaldības sistēmu kvalitāte kopumā, kā arī ar administratīvajām procedūrām, kontroles un pārraudzības funkcijām, IT sistēmu drošību un iekšējo un ārējo revīzijas spēju piemērotību.

Otrais risks ir saistīts ar iespēju, ka partneris neizpildīs no ierosinātajiem MFP aizdevumiem izrietošās finanšu saistības pret ES (saistību neizpildes risks vai kredītrisks) – to varētu izraisīt, piemēram, partnera maksājumu bilances un fiskālā stāvokļa būtiska turpmāka pasliktināšanās.

2.2.2. *Informācija par izveidoto iekšējās kontroles sistēmu*

Makrofinansiālajai palīdzībai piemēros pārbaudes, kontroles un revīzijas procedūras, par kurām atbild Komisija, tostarp Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF) un Eiropas Revīzijas palāta, kā paredzēts Finanšu regulas 129. pantā.

Ex ante: Komisijas novērtējums par partneru pārvaldības un kontroles sistēmām. Vajadzības gadījumā Komisija attiecībā uz katru partneri veic finanšu plūsmu un kontroles vides *ex ante* operatīvo novērtējumu, izmantojot konsultantu tehnisko atbalstu. Lai nodrošinātu pietiekamu pārliecību par pareizu finanšu pārvaldību, tiek veikta centrālās bankas un finanšu ministrijas grāmatvedības procedūru, pienākumu sadales un iekšējās/ārējās revīzijas analīze. Nepilnību konstatēšanas gadījumā tiek uzstādīti nosacījumi, kuri jāizpilda pirms atbalsta izmaksāšanas. Turklāt vajadzības gadījumā tiek noslēgtas speciālas vienošanās attiecībā uz maksājumiem (piemēram, par norobežotiem kontiem).

Īstenošanas laikā: Komisija pārbauda partnera periodiskās deklarācijas. Attiecībā uz maksājumu veikšanu 1) ECFIN ģenerāldirektorāta darbinieki ciešā sadarbībā ar ES deleģācijām un ārējām ieinteresētajām personām, piemēram, SVF, uzrauga saskaņoto nosacījumu izpildi, un 2) tiem tiek piemērota parastā kontroles procedūra, kas paredzēta ECFIN ģenerāldirektorātā izmantotajā finanšu shēmā (2. modelis), tostarp finanšu nodaļas veikta pārbaude par to, kā tiek izpildīti iepriekš minētie palīdzības izmaksāšanas nosacījumi. Maksājumu veikšanu saistībā ar MFP darbībām var

pakļaut papildu neatkarīgām *ex post* pārbaudēm (dokumentu pārbaudēm un/vai pārbaudēm uz vietas), ko veic ģenerāldirektorāta *ex post* kontroles grupas amatpersonas. Šādas pārbaudes var tikt ierosinātas arī pēc pieprasījuma, ko veicis atbildīgais kredītrīkotājs ar pastarpināti deleģētām pilnvarām. Nepieciešamības gadījumā var tikt veikta maksājumu pārtraukšana un atlikšana, finanšu korekcijas (ko īsteno Komisija) un līdzekļu atguve (kas līdz šim gan vēl nav noticis); šie pasākumi ir nepārprotami paredzēti finansēšanas nolīgumos ar partneriem.

2.2.3. *Aplēstās kontroļu izmaksas un ieguvumi un gaidāmā kļūdas riska līmeņa novērtējums*

Ieviestās kontroles sistēmas, piemēram, *ex ante* operatīvie novērtējumi vai *ex post* novērtējumi, nodrošināja efektīvu kļūdu īpatsvaru 0 % no MFP maksājumiem. Nav zināmi gadījumi, kad būtu notikusi krāpšana, korupcija vai nelikumīgas darbības. Visas MFP darbības notiek saskaņā ar skaidru intervences loģiku, kas dod Komisijai iespēju novērtēt to ietekmi. Veiktās kontroles ļauj pārliecināties par politiskajiem mērķiem un prioritātēm un par to īstenošanu.

2.3. **Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi**

Norādīt esošos vai plānotos novēršanas pasākumus un citus pretpasākumus.

Lai mazinātu krāpnieciskas izmantošanas riskus, ir un tiks veikti vairāki pasākumi.

Pirmkārt, aizdevuma nolīgumā tiks paredzēti vairāki noteikumi par pārbaudēm, krāpšanas novēršanu, revīzijām un līdzekļu atgūšanu krāpšanas vai korupcijas gadījumā. Paredzēts arī, ka palīdzība būs saistīta ar vairākiem konkrētiem politiskiem nosacījumiem, tostarp publiskā sektora finanšu pārvaldības jomā, lai stiprinātu efektivitāti, pārredzamību un pārskatatbildību. Turklāt palīdzība tiks iemaksāta īpašā kontā partnera centrālajā bankā.

Papildus tam saskaņā ar Finanšu regulas prasībām Komisijas dienesti vajadzības gadījumā veiks operatīvo novērtējumu par partnera finanšu un administratīvo apriti, lai pārliecinātos, ka esošās procedūras programmu palīdzības, tostarp MFP, pārvaldībai nodrošina pienācīgas garantijas. Šis novērtējums ietvers tādas jomas kā budžeta sagatavošana un izpilde, publisko iekšējo finanšu kontrole, iekšējā un ārējā revīzija, publiskā iepirkuma, naudas un publiskā parāda pārvaldība, kā arī centrālās bankas neatkarība. ES delegācijas attiecīgajos partneros turpinās cieši uzraudzīt norises šajā jomā. Komisija arī izmanto atbalsta darbības budžeta jomā, lai palīdzētu attiecīgajiem partneriem uzlabot valsts finanšu pārvaldības sistēmas, un šos centienus stingri atbalsta arī citi līdzekļu devēji.

Visbeidzot, palīdzībai piemēros pārbaudes, kontroles un revīzijas procedūras, par kurām atbild Komisija, tostarp Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF) un Eiropas Revīzijas palāta, kā paredzēts Finanšu regulas 129. pantā.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

- Esošās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija 2014.-2020.g.	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
			Dif./nedif. ¹⁴	no EBTA valstīm ¹⁵	no kandidātvalstīm ¹⁶	no trešām valstīm
4	01 03 02 Makrofinansiālā palīdzība	Dif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
4	01 03 06 Garantiju fonda finansējums	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ

- 01 03 06 – Saskaņā ar Komisijas priekšlikumu garantiju fonds ārējai darbībai tiks nodrošināts saskaņā ar Garantiju fonda regulu Nr. 480/2009, izmantojot apropriācijas no budžeta pozīcijas 01 03 06 ("Garantiju fonda finansējums") 9 % apmērā no kopējām nenokārtotajām kapitāla saistībām. Nodrošinājuma summu aprēķina "n" gada sākumā kā starpību starp mērķsummu un fonda neto aktīviem "n-1" gada beigās. Šo nodrošinājuma summu "n" gadā ieraksta "n+1" gada budžeta projektā un faktiski iemaksā vienā darījumā "n+1" gada sākumā no budžeta pozīcijas "Garantiju fonda finansējums" (budžeta pozīcija 01 03 06). Tādējādi 9 % no faktiski izmaksātās summas tiks ņemti vērā mērķsummā "n-1" gada beigās fonda nodrošinājuma aprēķinam.
- NB!** DFS 2021.–2027. gadam ietvaros būs jauna budžeta nomenklatūra, kas vēl nav pieņemta. Tādējādi ietekme uz budžetu attieksies uz pēctecīgajām budžeta pozīcijām.

¹⁴ Dif. – diferencētās apropriācijas, nedif. – nediferencētās apropriācijas.

¹⁵ EBTA - Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

¹⁶ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

3.2. Aplēstā ietekme uz izdevumiem

3.2.1. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz izdevumiem

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Daudz gadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	4	ES kā globālais partneris
--	----------	----------------------------------

ĢD: ECFIN			2020. g.	2021. g.	2022. g.	2023. g.	KOPĀ
•Darbības apropriācijas							
Budžeta pozīcija 01 03 06 – Garantiju fonda finansējums	Saistības	(1)			270,0		270,0
	Maksājumi	(2)			270,0		270,0
Budžeta pozīcija 01 03 02 – Makrofinansiālā palīdzība (darbības novērtējums un <i>ex post</i> novērtējums)	Saistības	(3. a)	0,350			0,450	0,800
	Maksājumi	(4. a)	0,350			0,450	0,800
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem¹⁷			-	-	-	-	
KOPĀ daudz gadu finanšu shēmas 4. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	=1+3	0,350		270,0	0,450	270,8
	Maksājumi	=2+4	0,350		270,0	0,450	270,8

¹⁷ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās BA pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

Daudz gadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	5. g.	“Administratīvie izdevumi”
--	--------------	----------------------------

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		2020. g.	2021. g.	2022. g.	2023. g.	KOPĀ
ĢD: ECFIN						
• Cilvēkresursi		1,614	-	0,007	0,009	1,630
• Citi administratīvie izdevumi		0,240	-	-	-	0,240
KOPĀ ECFIN ĢD	Apropriācijas	1,854	-	0,007	0,009	1,870

KOPĀ daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	(Kopā saistības = Kopā maksājumi)					
---	-----------------------------------	--	--	--	--	--

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		2020. g. .	2021. g. .	2022. g. .	2023. g. .	KOPĀ
KOPĀ daudz gadu finanšu shēmas 1.-5. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	2,204		270,007	0,459	272,670
	Maksājumi	2,204		270,007	0,459	272,670

3.2.2. Aplēstā ietekme uz darbības apropiācijām

- ☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas darbības apropiācijas
- ☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas darbības apropiācijas:

Saistību apropiācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Norādīt mērķus un iznākumus ↓			2020. g.	2021. g.	2022. g.	2023. g.	KOPĀ					
	IZNĀKUMI											
	Veids ¹⁸	V i d ē j ā s i z m a k s a s	Daudzums	Izmak sas	Daudzums	Izmak sas	Daudzums	Izmak sas	Daudzums	Izmak sas	Kopēj ais daudz ums	Kopējās izmaksa s
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 1 ¹⁹ ...												
- Iznākums	Darbības novērtējums		5	0,350								
- Iznākums	Garantiju fonda finansējums						1	270,0				
- Iznākums	Ex post izvērtējums								3	0,450		

¹⁸ Iznākumi ir attiecīgie produkti vai pakalpojumi (piemēram, finansēto studentu apmaiņu skaits, uzbūvēto ceļu garums kilometros utt.).

¹⁹ Kā aprakstīts 1.4.2. punktā “Konkrētais(-ie) mērķis(-i)”.

Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 1										
KOPĒJĀS IZMAKSAS		0,350				270,0		0,450		270,8

3.2.3. Aplēstā ietekme uz administratīvām apropriācijām

3.2.3.1. Kopsavilkums

- ☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas administratīvās apropriācijas
- ☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas administratīvās apropriācijas:

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

	2020. g.	2021. g.	2022. g.	2023. g.	KOPĀ
--	----------	----------	----------	----------	------

Daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJA					
Cilvēkresursi	1,614	-	0,007	0,009	1,630
Citi administratīvie izdevumi	0,240	-	-	-	0,240
Starpsumma — daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJA	1,854	-	0,007	0,009	1,870

Ārpus daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS ²⁰					
Cilvēkresursi					
Pārējie administratīvie izdevumi					
Starpsumma — ārpus daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS					

KOPĀ					
-------------	--	--	--	--	--

Vajadzīgās cilvēkresursu un citu administratīvu izdevumu apropriācijas tiks nodrošinātas no ĢD apropriācijām, kas jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai ir pārdalītas attiecīgajā ĢD, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

²⁰ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās BA pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

3.2.3.2. Aplēstās cilvēkresursu vajadzības

- ☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgi cilvēkresursi
- ☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgi šādi cilvēkresursi:

Aplēse izsakāma ar pilnslodzes ekvivalentu

	2020. g.	2021. g.	2022. g.	2023. g.
•Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)				
XX 01 01 01 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)	7,5		0,03	0,04
XX 01 01 02 (Delegācijas)				
XX 01 05 01 (Netiešā pētniecība)				
10 01 05 01 (Tiešā pētniecība)				
•Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnslodzes ekvivalentu PSE)²¹				
XX 01 02 01 (AC, END, INT, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)	5,75		0,03	0,03
XX 01 02 02 (AC, AL, END, INT un JED delegācijās)				
XX 01 04 gg ²²	- galvenajā mītnē			
	- delegācijās			
XX 01 05 02 (AC, END, INT – netiešā pētniecība)				
10 01 05 02 (AC, END, INT – tiešā pētniecība)				
Citas budžeta pozīcijas (norādīt)				
KOPĀ	13,25		0,06	0,07

XX ir attiecīgā politikas joma vai budžeta sadaļa.

Nepieciešamie cilvēkresursi tiks nodrošināti, izmantojot attiecīgā ĢD darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti konkrētās darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ĢD, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtos papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

Veicamo uzdevumu apraksts:

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	ECFIN D direkcijas direktors: uzraudzīt un pārvaldīt darbību, sazināties ar Padomi un Parlamentu par šā lēmuma pieņemšanu un saprašanās memoranda (SM) apstiprināšanu, risināt sarunas par SM ar saņēmēja iestādēm, pārskatīt ziņojumus, vadīt pārbaudes komandējumus un novērtēt nosacījumu izpildē gūtos panākumus. ECFIN nodaļas vadītājs/nodaļas vadītāja vietnieks D direkcijā: palīdzēt direktoram darbības pārvaldībā, sazināties ar Padomi un Parlamentu par šā lēmuma pieņemšanu un SM apstiprināšanu, risināt sarunas ar saņēmēja iestādēm par SM un aizdevuma līgumu (kopā ar L direkciju), pārskatīt ziņojumus un nosacījumu izpildē gūtos panākumus. ECFIN ekonomisti, MFP sektors (D direkcija): sagatavot lēmumu un SM, sazināties ar iestādēm un starptautiskām finanšu iestādēm, doties pārbaudes komandējumos, sagatavot Komisijas dienestu ziņojumus un Komisijas procedūras saistībā ar palīdzības pārvaldību, sazināties ar neatkarīgiem ekspertiem par operatīvo novērtējumu un <i>ex post</i> izvērtējumu. BUDG E direkcija (E1, E2 un E3 nodaļa direktora uzraudzībā): sagatavot aizdevuma līgumu, risināt sarunas ar saņēmēja iestādēm un gādāt par to, lai līgumu apstiprinātu atbildīgie Komisijas dienesti un abas puses to parakstītu. Pārraudzīt procesus pēc
-------------------------------	---

²¹ AC – līgumdarbinieki, AL – vietējie darbinieki, END – valstu norīkotie eksperti, INT – aģentūru darbinieki, JED – jaunākie eksperti delegācijās.

²² Ārštata darbiniekiem paredzēto maksimālo summu finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām BA pozīcijām).

	aizdevuma līguma stāšanās spēkā. Sagatavot Komisijas lēmumus par aizņēmuma darījumiem, pārraudzīt līdzekļu pieprasījumu iesniegšanu, izvēlēties bankas, sagatavot un izpildīt finansēšanas darījumus un izmaksāt līdzekļus saņēmējam. Veikt administratīvus uzdevumus saistībā ar aizdevuma atmaksas pārraudzību. Sagatavot attiecīgos ziņojumus par iepriekš minētajām darbībām.
Ārštata darbinieki	

3.2.4. Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva atbilst kārtējai daudzgadu finanšu shēmai
- ☐ Pieņemot priekšlikumu/iniciatīvu, jāpārplāno attiecīgā izdevumu kategorija daudzgadu finanšu shēmā

Aprakstiet, kas jāpārplāno, norādot attiecīgās budžeta pozīcijas un summas.

- ☐ Pieņemot priekšlikumu/iniciatīvu, jāpiemēro elastības instruments vai jāpārskata daudzgadu finanšu shēma

Paskaidrojiet, kas jādara, norādot attiecīgās izdevumu kategorijas, budžeta pozīcijas un atbilstošās summas.

3.2.5. Trešo personu iemaksas

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva neparedz trešo personu līdzfinansējumu.
- Priekšlikums/iniciatīva paredz šādu līdzfinansējumu:

Apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

	Gads N	Gads N+1	Gads N+2	Gads N+3	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)			Kopā
Norādīt līdzfinansētāju struktūru								
KOPĀ līdzfinansētās apropriācijas								

3.3. Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus.
- ☐ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:
- ☐ pašu resursus
- ☐ dažādus ieņēmumus

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Budžeta pozīcija:	ieņēmumu	Kārtējā finanšu gadā pieejamās apropriācijas	Priekšlikuma/iniciatīvas ietekme ²³						
			Gads N	Gads N+1	Gads N+2	Gads N+3	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)		
[...]. pants									

Attiecībā uz dažādiem piešķirtajiem ieņēmumiem norādīt attiecīgās budžeta izdevumu pozīcijas.

Norādīt, pēc kādas metodes aprēķināta ietekme uz ieņēmumiem.

²³

Norādītajām tradicionālo pašu resursu (muitas nodokļi, cukura nodevas) summām jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurām atskaitītas iekasēšanas izmaksas 25 % apmērā.